



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Quotidiana Christiani Militis Tessera

Stanyhurst, Guillaume

Coloniæ Agrippinæ, 1710

15. Dies Junii. Per os mortalia intrant, excunt immortalia.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45477

Junius.

Tessera.

457

plerique tamen non solum sibi errent, sed & aliis erroris causa, & auctores sint. Si causam quaeris? hanc accipe: quia ad rumorem componimur: illaque judicamus optima, quae judicant non optimi, sed quae magno assensu recepta sunt, atque ita non ad rationem, sed ad similitudinem vivimus. Error gignit errorem. Non enim ibi consistunt exempla, unde coeperunt, sed quamlibet in tenuem recepta tramitem, laissimè evagandi sibi viam faciunt; & ubi semel à recto erratum est, in praecipua pervenitur. Cave excuses errorem, quia publicus est. Vix censetur errasse, qui ubi advertit, corrigit errorem.

Erras ingressu? redeas à calle regressu.

15. DIES JUNII.

Per os mortalia intrant, exeunt immortalia.

Philo de Opific. mund.

Lingua
fratanda.

NE quae loquimur mortales, sint, ut nos, mortalia, magna linguae adhibenda est custodia. Per os intrant cibi corruptibiles, mortuorum animalium carnes, adeoque mortalia; prospiciendum est, ut qui inde exeunt sermones, sint digni immortalitate. Non sint, ut monet Epictetus, (a) *de gladiatoribus, non de ludis Circensibus, non de pugilibus, non de cibis, non de potionibus; seruis nugas, profana divinis, in gravissimis disputationibus stulta, & puerilia miscentes.* Cave ne de te

Ff §

dicatur,

(a) *Enchirid. c. 41.*

dicatur, quod Theocritus agebat de Annaximeno-
ratione, qui dicebat eum habere *verborum quidem*
flumen, sed mentis gustam. Ne sis ut Graculus garru-
lus, nec in eodem illo hinc undinum musæo gestire, &
garrire velis. Ne sis quasi plenus rimarum, huc atque
illuc effluens; sed contra est ut pauci, Philologus
non ut multi, Logophilus. Sint singula tua verba vel
uti totidem effata, sint sapientiæ pronuntiata, sint ali-
cujus scientiæ axiomata, sint veluti moralis doctrinæ
apophthegmata, sint veluti tripode effusa oracula,
sint veluti mysterii alicujus arcana; sint sermones de
igni cedro, & auro. Nihil ex ore prodeat, nisi Evange-
lium, virtus, cælum, Deus: sint talia, qualia D. Hiero-
nymus scribit de pia anima, (a) *Cujus canticum Psal-
mi, sermo Evangelium, delicia continentia*, Sint hujus-
modi, ut de te dici possit, quod de S. Honorato, Hil-
arius Arelensis. (b) *Nunquam in tuo ore nisi Pax, nisi*
Castitas, nisi Pietas, nisi Charitas: nunquam in corde,
nisi horum omnium fons, Christus habitavit.

II. Quia porrò lingua est ad lapsum proclivissi-
ma juxta, ac lubricissima, petulantia verborum coe-
cendæ, vallum natura opposuit dentium, ut loque-
di temeritas, non cordis tantum custodiã atque vige-
liã cohibeatur, sed & quibusdam quasi excubiis, in
ore positis sepiatur. Imò teste D. Chrysostomo, (c)
Ideo Deus linguam velut muro duplici voluit circum-
dari. Nam dentium tegmine, & labiorum custodia
continetur, ne verba improvida garrulitate proferan-
tur. Hinc orat coronatus Vates: (d) *Pone Domine cus-*
todiam ori meo, & ostium circumstantia labiis meis.

(a) Epist. 99. (b) In funeb. orat. (c) Cateches. (d)
Psal. 16. 1.

Junius.

Petit à Deo quasi cohortem præfidiariam, excubias militares, fidos satellites ad tuendum os, atque munendum, ne quid exeat, quod non profit loquenti, vel obsit audienti. Lingua cum osse careat, quo volubilitas ejus sistatur, & nervo, quo ad stringatur, fit ut loquenda nonnunquam taceat, & tacenda sæpius loquatur. Inter tenera tenerrimum, inter inquieta maximè inquietum, inter periculosa membra periculosissimum est lingua loquax, ut vitæ, & mortis receptaculû. (a) *Mors, & vitam in manibus lingue.* Deus immortalis! Tantumnè thesaurum, quo nullus in terra pretiosior; tantas divitias, quibus nullæ majores; tantumnè bonum, ex omnibus unum unicum, inò omnium bonorum divinitus nobis concessorum primum, vitam nempe in linguæ potestatem sitam esse: Itaque quod janua ædibus, hoc præstat os hominibus. Quapropter ante os tanquam januam domus nostræ, stat vita ut abeat, & mors ut introeat. Quantum igitur times mortem, quantum optas vitam, tantum æstima & linguam; quæ ad bonorum optimum, vitam, ad malorum pessimum, mortem, est janua.

III. Quid quod lingua sit interpres mentis, ut propterea nihil sit difficilius quàm cognoscere stultum non loquentem. Quapropter cum ad Socratem juvenis quidam fuisset adductus, ut in suorum illum gregem rejiceret, atque in ejus schola doceretur, & adolescens ille ut peregrinus, & verecundus, loqui apud Magistrum vereretur, *Loquere,* inquit, *amice, ut te cognoscam,* vel ut alii, *Ut te videam, aliquid eloquere.* Nō enim ex gestibus quos quis præ se fert, sed ex oratione vel bona, vel mala, quæ profert Socrates hominem vult cognosci. Quia nulla sui parte magis homo

(a) *Prov. 18. 21.*

qua-

qualis sit, facilius deprehenditur, quam sermo. Qualis enim quis fuerit in factis, talis comprobatur in verbis. Cæterum, multis nimia linguæ licentia fuit ruina. Quia ut nulla pars corporis ad nocendum promptior, sic nec ulla est ad frænandum difficilior. Scitè igitur dicit Gellius: *Utinam muti omnes homines essemus, minus improbitas instrumenti haberet.* Cæcilius accinit Fabius: *(b) Mutos nasci, & egere omniversione satius fuisset, quam providentia munera in mutos perniciem convertere.* Maneat igitur tibi altè mentis repostum, illud D. Bernardi divino afflatu pronuntiatum oraculum: *Verba bis ad limam, semel ad vitam quam.* Adeò vera est hæc Poëta sententia;

*Pauca loqui, sua verba coqui, vult providus; & quæ
Talia consuescit, semper cum laude senescit.*

16. DIES JUNII.

Cesset voluntas propria, & infernus non erit. *S. Bernard. serm. 3. de Resurr.*

Voluntatis I. propria mala.

Quis non putaret se confectum ad ipsum in hac vita felicitatis fastigium, qui certus esset se post hanc vitam evasurum, non modo tartarum, sed purgatorium. Imò quis non censeret se digito tangere cælum, qui posset ex rerum natura tollere orcum; & pro suo arbitrio extinguere flammam illas perennes, æternum ardentis in terræ centro, æstuarii? Quantum ad te attinet, quod optare facere potes abnegatione tuæ voluntatis. Mors pro-

(a) Gell. 18. (b) Fab. c. 4.